

DOI: 10.17721/2413-7065.2(91).2024.309064

ЗУСТРІЧ СПІВРОБІТНИКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ УКРАЇНОЗНАВСТВА З РЕКТОРОМ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ВОЛОДИМИРОМ БУТРОВИМ

У четвер, 16 травня 2024 року, відбулася зустріч колективу Науково-дослідного інституту українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка) після його реорганізації з ректором Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУ імені Тараса Шевченка) Володимиром Бутровим. Вона пройшла в конструктивному форматі. Треба наголосити, що у цій зустрічі з вищим керівництвом КНУ імені Тараса Шевченка взяли участь також проректор з наукової роботи Ганна Толстанова та в. о. голови первинної профспілкової організації КНУ імені Тараса Шевченка Дмитро Чомко.

У своєму змістовному виступі Володимир Анатолійович розповів, як наразі

успішно розвивається КНУ імені Тараса Шевченка, один з найкращих вищих навчальних закладів України, та окреслив головні напрямки діяльності Інституту як важливої структурної одиниці Університету. Зокрема, він наголосив, що на сьогодні у структурі КНУ імені Тараса Шевченка нараховується 26 підрозділів, в яких навчаються понад 29 000 здобувачів освіти – від ліцеїстів до докторантів, а загалом штат Університету налічує понад 7 500 працівників, кожен викладач Університету є науково-педагогічним працівником, який, окрім значного навчального навантаження (ведення лекційних і семінарських занять), активно займається й науковою роботою, готуючи статті і тези. Працівники КНУ імені Тараса Шевченка наразі виконують понад 30 наукових проектів, що значно

посилює наукову й фінансову самодостатність Університету.

Ректор акцентував увагу, що створення Науково-дослідного інституту українознавства як структурного підрозділу Київського національного університету імені Тараса Шевченка є знаковим, оскільки Інститут розпочав свою діяльність у 1992 році з філологічного факультету Шевченкового університету. Володимир Анатолійович наголосив: «Я мав честь співпрацювати із засновником та першим директором Інституту – Петром Кононенком, і цей досвід став для мене корисним як для вченого й адміністратора. Одне з головних завдань Інституту – наукове обґрунтування українознавчих студій за кордоном та активне просування українознавчих наративів. Це має стати потужним інструментом для посилення підтримки української держави в її протистоянні з рф».

Також у своєму виступі В. Бугров зазначив: «Враховуючи виклики, які постали перед Україною, треба організувати процес наукових досліджень за сучасними потребами. Українські студії

за кордоном (Ukrainian studies) активно розвиваються. Проте, треба бути чесними, незважаючи на російську агресію, інтерес до України поступово зростає, оскільки у кожній країні є власні проблеми і виклики, які потребують нагального вирішення. Українознавство – це передусім розширення знань про Україну за кордоном. Нам треба активно агітувати за Україну наших закордонних колег, цим самим протидіяти спробам російської влади нав'язати світу своє бачення щодо України, її історії, культури, мови тощо як невід'ємної складової «русского мира». Нагадаю, що ще у 2013 році «россотрудничество» презентувало у Києві, на Подолі, у своєму офісі тритомне зібрання творів Григорія Сковороди, представляючи його як виключно «великого русского философа». Під час війни грошей на всіх не вистачає, такі реалії нашого життя. Тому треба подавати заявки та готувати проекти як до державних структур, так і до приватних. Треба вміти знаходити гроші й вигравати гранти як в Україні, так і за її межами по всьому світу. Коли у мене поганий настрій, я згадую тих, кому зараз ще гірше. 150 випускників КНУ імені Тараса Шевченка загинули на цій війні, у тому числі і син Мирослава Борисенка, який наразі воює і з яким зовсім нещодавно мав честь спілкуватися. 190 викладачів Університету виїхали за кордон і не повернулися, тому ми змушені були розірвати з ними контракти, оскільки навчальний процес має продовжуватись на високому рівні. Це є засадничим кредо Київського національного університету імені Тараса

Шевченка. Хочу ще раз наголосити, є велика потреба наукового обґрунтування українських студій за кордоном. Коли є розуміння, куди рухатися і як рухатися, то буде позитивний результат. На останок хочу процитувати слова відомого українського філософа Сергія Борисовича Кримського: «Я щаслива людина, я роблю те, що мені подобається, а мені за це ще й гроші платять». Робимо спільну справу та наближаємо перемогу України!».

Виконувач обов'язків голови первинної профспілкової організації КНУ імені Тараса Шевченка Дмитро Чомко зазначив, що дуже важко виступати після Володимира Анатолійовича, оскільки він завжди ґрунтовно і системно осмислює й аналізує ті проблеми й виклики, які треба успішно вирішувати. Дмитро Федорович, зокрема, у своєму виступі наголосив, що профспілкова організація КНУ імені Тараса Шевченка є найбільшою в освітянському середовищі України, вона має великі повноваження й

успішно захищає права всіх без винятку працівників Університету.

Проректор з наукової роботи Ганна Толстанова у своєму виступі акцентувала увагу присутніх, що наука в Україні фінансується виключно за проектами й грантами, які треба вигравати у жорсткій конкурентній боротьбі, хоча це складно, але реально. Також Ганна Миколаївна наголосила, що буде звертатися до керівництва Міністерства освіти і науки України з проханням про надання НДІУ перехідного гранту у форматі «наукові політики» для підтримки функціонування його діяльності у 2025–2026 рр., це дозволить як зберегти науковий потенціал Інституту й стимулювати подальшу науково-організаційну діяльність його співробітників, так і допоможе їм долучитися до великої університетської родини однодумців.

Після виступів Володимира Бугрова, Дмитра Чомка і Ганни Толстанової розпочався півгодинний блок «запитання – відповідь». Головним доповідачем

знову був Володимир Анатолійович. Провідний науковий співробітник відділу філософії та геополітики НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Світлана Кагамлик поцікавилася, чи може Університет допомогти вченим-українознавцям організувати українознавчі курси для діаспори й українських біженців? Володимир Бугров відповів, що потрібно розширювати сфери діяльності як КНУ імені Тараса Шевченка, так і НДІУ, зокрема, є гарний приклад дистанційної онлайн-школи «Оптима» – треба вчитися адмініструвати, системно і наполегливо шукати своє місце на ринку освітніх послуг.

Завідувачка відділу української філології та освітніх технологій НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Олена Газізова розповіла, що одним із успішних кейсів НДІУ є Міжнародний конкурс з українознавства для учнів 8–11 класів закладів загальної середньої освіти, але він проводиться виключно на громадських засадах, чи є можливість знайти йому місце в Університеті й значно посилити його рівень та можливе фінансування?

Відповідаючи на це запитання, Ганна Толстанова наголосила, що на додаткове фінансування цього конкурсу та подібних треба шукати грошей у різноманітних фондах, наприклад, в Українському культурному фонді. «До речі, – відзначила Ганна Миколаївна, – Всеукраїнська математична олімпіада проводиться без державної підтримки! Мені подобається ваша унікальність, тому я радила би вам не розчинитися у великій університетській родині та не втратити свої напрацювання, які можуть і мають стати історією вашого успіху. Треба продовжувати проведення цього Міжнародного конкурсу та посилювати його рівень».

Старший науковий співробітник відділу культурології та культурної спадщини НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Людмила Сорочук поцікавилася щодо майбутнього освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія». Володимир Бугров відповів, що треба активно співпрацювати з відділом аспірантури КНУ імені Тараса Шевченка й вирішувати всі нагальні

проблеми і питання прозоро і колегіально.

Молодший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Микола Висотін висловив ідею щодо створення навчально-наукової лабораторії зі збереження й вивчення архівних джерел, пов'язаних з історією України. Володимир Бугров відзначив, що задум цікавий, але для його реалізації потрібні гроші. «Тому готуйте заявку на грант і вигравайте, а будуть фінанси – буде й лабораторія», – підсумував Володимир Анатолійович.

Заступник директора НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Надія Гаврилюк проінформувала вище керівництво КНУ імені Тараса Шевченка, що треба переоформити договір про співпрацю НДІУ з Інститутом Демокріта, й попросила допомоги у його переоформленні. Володимир Бугров відповів, що допоможе вирішити це питання, але з більш як 300 договорів про співпрацю, підписаних Університетом з різними організаціями,

реально виконуються лише 60–70.

Володимир Бугров подякував усім присутнім за цікаву зустріч, побажав колективу НДІУ плідної роботи над виконанням планових науково-дослідних тем, у підготовці нових проектів та пообіцяв допомогти у входженні колективу вчених-українознавців Інституту до великої та успішної університетської родини.

Провідний фахівець відділу культурології та культурної спадщини НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка Г. Богданович здійснила фотофіксацію зустрічі.

Юрій ФІГУРНИЙ

orcid.org/0000-0002-6463-0920

кандидат історичних наук,
старший дослідник, старший
науковий співробітник відділу
етнології та історії України НДІУ

Ганна БОГДАНОВИЧ

orcid.org/0009-0007-4416-687X

провідний фахівець відділу культу-
рології та культурної спадщини НДІУ